

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ Х МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE X INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE "A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE
TECHNOLOGIES"**

м. Харків, 27–28 жовтня 2022 р.

Харків
2022

УДК 740+656+338

ББК 87

Л 93

Головні редактори:

Панченко С.В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, ректор Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В.П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашик В.О. – д-р філос. наук, професор

Бакланов О. М. – д-р хім. наук, професор

Близнюк Л. М. – канд. філол. наук, доцент

Ватуля Г. Л. – д-р техн. наук, професор

Даніл'ян В. О. – канд. філос. наук, доцент

Дудін О.А. – канд. техн. наук, доцент

Змій С.О. – канд. техн. наук, доцент

Каграманян А.О. – канд. техн. наук, доцент

Кравець А. М. – канд. техн. наук, доцент

Колеснік К. Е. – канд. іст. наук, доцент, академік ТАУ

Куценко М. Ю. – канд. техн. наук, доцент

Новіков Б. В. – д-р філос. наук, професор

Павлов В. І. – канд. філос. наук, доцент

Панченко В. В. – канд. техн. наук, доцент

Соломніков І.В. – канд. екон.наук, ст. викладач

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Устенко О. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 6 від 30.11.2022 р.)

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. 27-28 жовтня 2022р. Відп.за випуск Н.В.Алексєєнко. — Харків : Мачулін, 2022. — 284 с..

ISBN 978-617-8195-30-4

УДК 740+656+338

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-8195-30-4

© Авторський колектив, 2022

© Мачулін, худ. оформлення, 2022

неголовних, маргінальних, підпорядкованих. В умовах війни мейнстрімом у філософуванні все ж таки залишається класичне філософування з його діалектичним підходом до розвитку, з визнанням протиріччя в якості джерела розвитку з його послідовними ступенями дозрівання аж до розв'язання з утворенням нової якості.

КІПЕНСЬКИЙ А.В., д.т.н., професор,

ПОНОМАРЬОВ О.С., к.т.н., професор,

ЧЕБОТАРЬОВ М.К., к.пед.н., доцент,

ХАРЧЕНКО А.О., к.е.н., доцент

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

м. Харків, Україна

ОНТОЛОГІЧНІ ВЕКТОРИ ФЕНОМЕНУ УПРАВЛІННЯ

Індивідуальне і суспільне буття людини та різних людських спільнот частіш за все зводять до матеріального й духовного виробництва, у сфері якого відбувається життя і діяльність індивіда, функціонування і розвиток соціальних угруповань. Однак не менш важливими векторами буттєвого простору виступають також повсякденно-побутові й життєво-ціннісні аспекти буття людини, її особистісний розвиток, прагнення та інтереси, дозволя тощо. І практично вся множина цих векторів відбувається під істотним впливом зовнішніх чинників. Особливе місце серед них посідає феномен управління.

Його характерною рисою виступає переважання цільового і змістовного підходів до організації та здійснення управління людьми і їхньою спільною діяльністю, спрямованість на успішне досягнення заздалегідь визначених цілей. В той же час достатньо ефективними виявляються дещо менш поширені діяльнісний та особистісний підходи.

Грунтуючись на мотивації людей, ці підходи вимагають від керівника як суб'єкта управлінської діяльності знання цілей, прагнень та інтересів виконавців та їх урахування в процесі розподілу відповідних завдань і функцій.

Слід підкреслити, що в реальній практиці управлінської діяльності використовуються всі чотири підходи залежно від ситуації, що склалася, та від переваги, яку віддає той чи інший керівник. Ця ж перевага визначає вибір домінантних засобів та управлінських технологій. Важливо дотримуватись таких принципів логіки управлінської діяльності, як доцільність діяльності, її моральність і гуманність, а також ціннісне сприйняття цієї діяльності всіма її учасниками. Таким чином, своєрідний перетин онтологічних та аксіологічних векторів феномену управління у просторі суспільних відносин визначає вибір надійного інструментарію безумовного забезпечення досягнення заздалегідь визначених цілей. Характер же використання цього інструментарію сприяє тому, що люди охоче і якісно виконують свої функції та обов'язки.

Цілі, сенс та онтологічні вектори управління у просторі суспільного життя відіграють істотну роль в організації взаємодії людей, мотивації їхньої спільної діяльності та в забезпеченні її високої ефективності. Онтологічними векторами феномену управління виступають перш за все його суб'єкт і об'єкт, цілі й технології, зміст та функції. Ці вектори мають динамічний характер і змінюються разом із змінами, які визначають науково-технічний і суспільний розвиток, професіоналізм, культуру й освітньо-кваліфікаційний рівень людей. Одним з яскравих проявів цієї взаємозалежності може слугувати необхідність формування і реалізації управління 4.0, адекватного індустрії 4.0 як результату четвертої хвилі промислової революції.

Як важливий суспільний феномен, управління має бути спрямоване на нормальне життєзабезпечення й поступальний розвиток соціуму. Тому

його логіка повинна поєднувати як рекомендації стосовно бажаного характеру здійснення управлінської діяльності, так і обмеження на вибір цілей цієї діяльності, на використовуваний інструментарій та технологію управління. Обмеження стосуються правових і моральнісних норм і принципів, фізичної реалізованості робіт, управління якими здійснюється, та наявності фінансових, людських і матеріальних ресурсів.

Об'єктивний характер принципів логіки управлінської діяльності не виключає їх суб'єктивного сприйняття, розуміння та умілого використання. Філософський же аналіз об'єктивного і суб'єктивного в логіці управлінської діяльності вимагає визначення сутності цих понять. Об'єктивним слід вважати ту сукупність закономірностей, норм і принципів логіки цієї діяльності, яких дотримується кожна людина, тобто які є загальнолюдськими, інваріантними відносно індивідів, що або здійснюють управління, або беруть активну участь у спільній діяльності під управлінням керівника.

Суб'єктивним же в логіці управлінської діяльності виступає те, як кожна конкретна людина сприймає, розуміє та інтерпретує для себе норми і принципи цієї логіки. Така інтерпретація може бути як усвідомленою, так і несвідомою. В першому випадку людина знає, що її діяльність йде в розріз з цілями та інтересами інших людей і навіть суспільства у цілому, що вона порушує моральні і правові норми, однак вважає свої власні інтереси пріоритетними і відверто нехтує інтересами свого оточення. На жаль, інколи такі прояви поведінки демонструють окремі керівники, відверто зловживаючи своїм службовим положенням та владними повноваженнями.

Але не подібні ситуації забезпечують ефективність управління, а відтак і ефективність суспільного виробництва і науки, освіти і культури. Не вони визначають основні вектори подальшого поступу людини і соціуму. Якість управління та ефективність процесів, на які воно

спрямоване, визначаються не просто логікою управлінської діяльності, а мірою її адекватності суспільним, а при можливості й індивідуальним потребам. Не випадково весь суспільний розвиток характеризується поступовим прагненням перекладати на машини виконання важких і монотонних видів праці, зростанням рівня матеріального добробуту, духовності і культури людей та демократизацією управління.

Сьогодні ж провідними тенденціями суспільного виробництва все більш відчутно виступають розробка й широке використання високих технологій, глобалізація економічних, науково-технічних, культурних та інших зв'язків, подальша демократизація суспільного життя. Все більшими стають обсяги й масштаби цілей і завдань управління. Згадувана вище управлінська технологія рівня 4.0, за задумом її основоположників і потенційних користувачів, має бути спрямована не тільки на організацію виробничих процесів, але також і на розв'язання актуальних екологічних, економічних і соціальних проблем.

Водночас відповідним чином зростає відповідальність керівника за його вибір, прийняття та реалізацію управлінських рішень, адекватних ситуаціям, на розв'язання яких вони спрямовані. Ця відповідальність сьогодні також має сприйматися на рівні одного з онтологічних векторів феномену управління.

Реджеп Таїп Ердоган приєднався до пана Сапатеро як спів-спонсор Альянсу цивілізацій.

14 липня 2005 року Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй пан Кофі Аннан офіційно оголосив державам-членам про започаткування Альянсу цивілізацій у своїй заяві в штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку. Тоді він назвав нову ініціативу відповіддю на необхідність спільних зусиль міжнародної спільноти для наведення мостів, подолання упереджень та уникнення поляризації. Він також заявив, що Альянс цивілізацій має бути співробітництвом проти екстремістських сил і рухом

за зміцнення взаємної поваги до традицій і релігійних переконань. Відтепер Альянс цивілізацій став спеціальною ініціативою Генерального секретаря ООН за підтримки урядів Іспанії та Туреччини.

Верховний представник Альянсу цивілізацій ООН та Секретаріат базуються та діють у Нью-Йорку. Альянс підтримує глобальну мережу партнерів, включаючи держави, міжнародні та регіональні організації, групи громадянського суспільства, фонди та приватний сектор для покращення міжкультурних відносин між різними націями та спільнотами.

Кофі Аннан сформував Групу експертів високого рівня, щоб дослідити коріння поляризації між суспільствами та культурами сьогодні та рекомендувати практичну програму дій для вирішення цієї проблеми. У Звіті Групи високого рівня наведено аналіз і надано практичні рекомендації, які є

КОЛЕСНИК К.Е., *к. іст.н., доцент*

КРАВЕЦЬ А.М., *к. техн. н., доцент*

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ АЛЬЯНС ЦИВІЛІЗАЦІЙ ООН (UNAOC)– ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ

Тенденції сучасного суспільного розвитку приводять до того, що все більшу роль в сучасному світі починають відігравати суспільні організації, діяльність яких спрямована на врегулювання міждержавних, міжкультурних і міжцивілізаційних протиріч шляхом застосування «м'якої сили».

Після подій 11 вересня та в контексті глобальної війни з тероризмом, теорії Семюеля Хантінгтона про зіткнення цивілізацій і ланцюга

ЗМІСТ

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ	3
СЕКЦІЯ І. ФІЛОСОФСЬКІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ	
АБАШНІК В.О. ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА У НІМЕЦЬКОМОВНІЙ ЛІТЕРАТУРІ 19-ГО СТОЛІТТЯ	6
АБАШНІК У.В. «АНАТОМІЯ» (1999): МІЖ ФІЛЬМОМ ЖАХІВ ТА ВЧЕННЯМ ГІППОКРАТА	11
АСМУТ Х. СИМВОЛІЧНІ ФОРМИ ЕРНСТА КАССІРЕРА (1874– 1945)	15
БЕРЕЗНИЙ В.М., ЄРМОЛЕНКО О.А., ЛИСЬОНКОВА Н.М. ЛЮДИНА ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ – ВОРОГИ ЧИ ДРУЗИ?	21
БЛИЗНЮК Л.М. МОВНА СУГЕСТІЯ ЯК НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ РИТОРИКИ	25
БЛИЗНЮК Л.М., ВАРЛАМОВА А. СЕМАНТИЧНІ БАР'ЄРИ КОМУНІКАЦІЇ	27
ВОЛОШИНА О.М., НЕШКО С.І. СИНТАГМАТИКА ТА ПАРАДИГМАТИКА	30
ГОНЧАР В.В., ВЕРЕТЕЛЬНИКОВА Н. А., БАТУЛІН Д. С. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	31
ГОНЧАРОВ С. О. МЕТАФІЗИКА Ю. В. МАМЛЄЄВА ЯК ПРОДОВЖЕННЯ ТРАДИЦІЇ РОСІЙСЬКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ФІЛОСОФІЇ: ПРИХОВАНА ЗАГРОЗА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	33
ДАНІЛ'ЯН В.О. СИНДРОМ «ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ» В ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗВО ТА МЕТОДИ ЙОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ	36
ДАНІЛ'ЯН В.О., РУДЬ Ю.С., МИРОНЧУК І.О.	39

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ПОНЯТТЯ	
ЄСИПОВА К.О. КТЕСІБІЙ ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ – БАТЬКО ПНЕВМАТИКИ	41
ЗАГРІЙЧУК І. Д. ВИПРОБУВАННЯ ФІЛОСОФІЇ ВІЙНОЮ	45
КІПЕНСЬКИЙ А.В., ПОНОМАРЬОВ О.С., ЧЕБОТАРЬОВ М.К., ХАРЧЕНКО А.О. ОНТОЛОГІЧНІ ВЕКТОРИ ФЕНОМЕНУ УПРАВЛІННЯ	48
КОЛЕСНИК К.Е., КРАВЕЦЬ А.М МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ АЛЬЯНС ЦИВІЛІЗАЦІЙ ООН (UNAOC)– ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ	52
КОЛИЧЕВА Т.В. ФІЛОСОФСЬКИЙ ЗМІСТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	58
КОММЕДАЛ О. КОНЦЕПЦІЯ ГЛИБИННОЇ ЕКОЛОГІЇ АНРІ НЕССА	60
КРАВЧЕНКО О.О., НЕШКО С.І. ІДІОЛЕКТ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ НАУКАМИ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	63
ЛУЧКО О.Р., ДОВЖЕНКО С.С. ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	64
МОСКВІН Я. В. ЛЮДИНА І БОГ ПІСЛЯ ДЖ. ПІТЕРСОНА ТА С.ЖИЖЕКА	68
НОС Н.М. КОНФЕСІЙНИЙ СТИЛЬ: СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК	71
НОТЧЕНКО Д.А. ОСНОВНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ ТА КОМУНІКАЦІЇ	73
ПАНКОВ Г. Д. РОЗДУМ ПРО ПЛОТЬ ЯК РОЗДУМ ЛЮДСЬКУ ДОЛЮ У ТВОРЧОСТІ Г. СКОВОРОДИ	76

Наукове видання
Відповідальність за редагування та достовірність інформації
несуть автори роботи

Людина, суспільство, комунікативні технології:
матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф.
27-28 жовтня 2022 р.

Reports of the X International scientific-practical conference
“A person, a society, communicative technologies”

Відп. за випуск Н.В.Алексееенко.

Підписано до друку 16.11.2022. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. 27,67. Обл.-вид. арк. 41,8.
Наклад 300 пр. Зам. № 2112

Видавець Мачулін Л.І.
тел. +38(068)886-52-57
editor2016@ukr.net
<http://knigoizdat.org.ua>
Свідоцтво про держреєстрацію:
сер. ХК №125 від 24.11.2004

Віддруковано в ПП Озеров Г. В.
м. Харків, вул. Університетська, 3, кв. 9.
Свідоцтво про реєстрацію: № 818604 від 02.03.2000.